

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

(B. J. PRINT MEDIA)

वृत्तपत्रविद्या पदवी (मुद्रित माध्यम)

परीक्षा : मे- २०२५

सत्र - १

विषय : माध्यम कायदे आणि नीतिशास्त्र (Media Law and Ethics) (BJ 24-14)

दिनांक: २३/०५/२०२५

गुण : ६०

वेळ : दु. २.०० ते ४.३०

सुचना: १. प्रश्न क्र. ६ आवश्यक. प्रश्न. क्र. १ ते ५ पैकी कोणतेही ३ प्रश्न सोडवा.

- प्र. १ भाषण आणि अभिव्यक्ती स्वातंत्र्यासंबंधी माध्यम कायद्याची प्रमुख तत्त्वे कोणती? (१५)
- प्र. २ संवेदनशील विषयावर बातमीदारी करताना कोणत्या नैतिक बाबी लक्षात ठेवल्या पाहिजेत? (१५)
- प्र. ३ समाज माध्यमे आणि नागरिक पत्रकारितेच्या वाढीमुळे कोणती नैतिक आव्हाने निर्माण झाली आहेत? (१५)
- प्र. ४ न्यायालयाचा अवमान म्हणजे काय? माध्यम संस्थांना त्यासाठी कसे जबाबदार धरले जाते ते सांगा. (१५)
- प्र. ५ माहितीचा अधिकार कायदा शोध पत्रकारिते साठी कसा वापरला जाऊ शकतो? त्यात नैतिक मार्गदर्शक तत्त्वांचे पालन कसे केले जाऊ शकते? (१५)
- प्र. ६ टीपा लिहा (कोणतेही तीन) (१५)
- १) वृत्तपत्र मंडळ
 - २) बदनामीचा कायदा
 - ३) नागरिकांचे मूलभूत अधिकार
 - ४) राज्यघटनेची प्रस्तावना
 - ५) गोपनीयतेचा कायदा

English Translation

Instructions: 1. Questions No.6 is compulsory.

2. Attempt any 3 question from Q.No.1 to 5.

- Q. 1** What are the key principles of media law concerning freedom of speech and expression? (15)
- Q. 2** Discuss the ethical considerations journalists should keep in mind while reporting on sensitive topics. (15)
- Q. 3** What are the ethical challenges posed on the rise of social media and citizen journalism? (15)
- Q. 4** Explain the meaning of contempt of court and how media organizations can be held liable for it. (15)
- Q. 5** How can the Right to information (RTI) act be utilized by journalists for investigative reporting while adhering to ethical guidelines? (15)
- Q. 6 Write Short Notes. (Any Three)** (15)
- 1) Press council
 - 2) Defamation Act
 - 3) Basic rights of citizen
 - 4) Preamble of constitution
 - 5) Official secret Act